

[Aksel Larsen.]

mark, men også vil udvide disse rettigheder ved at give det tyske mindretals skoler eksamensrettigheder, så må det være tilladt at sige, at det havde været fuldkommen berettiget, om Danmark havde ventet, til det så, om der virkelig i praksis kom en ny kurs syd for grænsen. Det er urimeligt, at vi med de erfaringer, vi har bag os, går så langt, som regeringen her vil gå, uden at have anden sikkerhed end en tysk ministerpræsidents underskrift på en lap papir.

Nu er det jo indlysende, at man har forceret denne sag frem så meget som muligt, og man har fået skabt disse to erklæringer, hvorved man vil søge at give det danske folk indtryk af, at nu er alt i orden i grænselandet på begge sider af grænsen, og så håber man, at det skal blive lettere at få befolkningen til at acceptere den ratifikation af Parisaftalerne om Vesttysklands genoprustning og optagelse i Atlantpagten, som regeringen vil søge gennemført i de kommende dage.

Det hænger altså sammen, og på grund af denne sammenhæng, men også af de grunde, jeg allerede har anført, ser vi os ikke i stand til at støtte det forslag til folketingsbeslutning, der her er fremsat af stats- og udenrigsministeren.

Lovforslaget om ændring af loven om private tysksprogede skoler m. m. kan vi heller ikke støtte. Vi kan ikke se, at der foreligger nogen reel begrundelse for en sådan lovændring. I 1945 og 1946 blev der gennemført en noget ændret, men på grund af de erfaringer, vi havde gjort, rimelig skoleordning for det tysksindede mindretal i Sønderjylland, som ikke ønskede at sende sine børn i danske offentlige skoler. Man reviderede denne lov i 1952 uden at kunne anføre nogen som helst rimelig grund for dens revision eller for revisionens vigtigste punkt: at skolekommissionernes særlige tilsyn med de tyske skoler skulle ophøre og lægges ind under det almindelige skoletilsyn. Nu kommer man her og siger, at — som det siges i lovforslagets bemærkninger —

„da de tysksprogede privatskoler for mindretallets vedkommende træder i stedet for den offentlige folkeskole, og da eksamensmellemskolen i henhold til folkeskoleloven af 18. maj 1937 § 3 formelt er

gjort til en del af folkeskolen, og realklassen efter loven kan være knyttet hertil, finder man det ikke naturligt fortsat at opretholde det absolutte forbud imod, at der meddeles eksamensret til tysksprogede privatskoler i de sønderjyske landsdele“.

Ja, man må undskylde mig, jeg kan ikke omstille mig så hurtigt. Folkeskoleloven af 18. maj 1937 var også gældende i 1945; den var gældende i 1946, den var gældende i 1952, men i disse tre år kom ingen og sagde, at folkeskoleloven af 1937 forpligter os til at give de tysksprogede privatskoler eksamensret. Når man ikke sagde det dengang, når man tværtimod så sent som i 1952 mente, at det var i overensstemmelse med folkeskoleloven af 1937 at nægte de tysksprogede privatskoler eksamensret, så må man tillade mig at finde det mildt sagt ulogisk, at man nu med henvisning til en lov af 1937 vil indføre denne eksamensret for tysksprogede privatskoler.

Jeg savner iøvrigt både i den højtærede undervisningsministers fremsættelse og i bemærkningerne til lovforslaget oplysning om, hvor vidtgående denne eksamensret skal være. Der tales om mellemskoleeksamen og om realeksamen, men der nævnes intet om gymnasiet. Men vi ved dog, at indtil 1945 eksisterede der et privat tysk gymnasium i Aabenraa, og jeg synes dog, at det mindste, man kan oplyse folketinget om, er, om man har i sinde at gå så vidt, at man også vil give det tysksprogede mindretal ... nej, ikke det tysksprogede, for man taler jo dansk, men altså det tysksindede mindretal ret til påny at oprette et gymnasium, ret til påny at føre elever frem til studentereksamen.

Jeg ved meget vel, at man — som adskillige af de ærede ordførere har gjort det — vil finde på at sige: ja, men forudsætningen for, at det dansksindede mindretal syd for grænsen bliver behandlet ordentligt og anstændigt er, at vi giver denne indrømmelse nord for grænsen. Der mangler imidlertid uhyre meget, hvad angår ligevægt i behandlingen af de to mindretal, så man kunne roligt vente og se, om behandlingen af det dansksindede mindretal syd for grænsen bliver bedre. Dertil kommer noget andet: at der er forskel på de to mindretals størrelse. 1945 ligger jo nu 10 år tilbage, og